

✧ Základní verš

„Chci tím říci, že Bůh zavrhl svůj lid? Naprosto ne! Vždyť i já jsem Izraelec, z potomstva Abrahamova, z pokolení Benjamínova.“ (Ř 11:1)

V této lekci budeme studovat 10. a 11. kapitolu Listu Římanům. Větší prostor však budeme věnovat jedinácté kapitole. Abychom pochopili Pavlův způsob myšlení a argumentace, potřebujeme číst obě kapitoly najednou.

Tyto dvě kapitoly bývají nejednou předmětem velkých diskuzí. Jedno je ale všem jasné: Bůh ve své lásce touží, aby byly všechny jeho děti zachráněny. Žádná skupina není hromadně vyloučena z možnosti spasení. Desátá kapitola jasně ukazuje, že „není rozdílu mezi Židem a Řekem“ (Ř 10,12). Všichni jsou hříšníci a jejich jedinou nadějí je Boží milost projevená v oběti Ježíše Krista. Milost nemůže dostat nikdo na základě své národnosti, původu nebo svých skutků, ale jen na základě víry, že za něj Ježíš zemřel.

Toto téma Pavel rozvíjí také v 11. kapitole. Znovu musíme připomenout, že když Pavel mluví o vyvolení a povolání, nejde o otázku spasení, ale o vyvolení ke spolupráci s Bohem na záchraně světa. Žádné skupině lidí nebyla nikdy odepřena možnost spasení. Právě naopak. Když se – i díky apoštolu Pavlovi – dostalo evangelium mezi pohany, velké hnutí židů i pohanů se mohlo společně zapojit do díla evangelizace celého světa.

✧ Týden ve zkratce:

- Kristus a zákon (Ř 10,1–4)
- Vyvolení z milosti (Ř 11,1–10)
- Ušlechtilá oliva (Ř 11,11–24)
- „Tak bude spasen celý Izrael“
- Záchrana hříšníků (Ř 11,28–36)
- Podněty k zamyšlení

NE 10. prosince – Kristus a zákon (Ř 10,1–4)

Ř 10:1-4 „Bratři, toužím z celého srdce a modlím se k Bohu, aby Izrael došel spásy. ²Vždyť jim mohou dosvědčit, že jsou plni horlivosti pro Boha, jenže bez pravého poznání. ³Nevědí, že spravedlnost je od Boha, a chtějí uplatnit svou vlastní; proto se spravedlnosti Boží nepodřídili. ⁴Vždyť Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří.“

PO 11. prosince – Vyvolení z milosti (Ř 11,1–10)

Ř 11:1-10 „Chci tím říci, že Bůh zavrhl svůj lid? Naprosto ne! Vždyť i já jsem Izraelec, z potomstva Abrahamova, z pokolení Benjamínova. ²Bůh nezavrhl svůj lid, který si předem vyhlédl. Nevíte z Písma, jak si Eliáš Bohu nařká na Izrael? ³„Hospodine, proroky tvé pobili a oltáře tvé pobořili, já jediný jsem zůstal, a také mně ukládají o život!“ ⁴Jakou však dostal odpověď? „Zachoval jsem si sedm tisíc mužů, kteří nesklonili kolena před Baalem.“ ⁵A tak i nyní je tu zbytek lidu vyvolený z milosti. ⁶Když z milosti, tedy ne na základě skutků – jinak by milost nebyla milostí. ⁷Co z toho plyne? Izrael nedosáhl, oč usiluje. Dosáhl toho jen vyvolení z Izraele, ale ostatní zůstali zatvrzelí, ⁸jak je psáno: „Bůh otupil jejich mysl, dal jim oči, aby neviděli, uši, aby neslyšeli, až do dnešního dne.“ ⁹A David praví: „Ať se jim jejich stůl stane lůžkou a pastí, kamenem úrazu a odplatou, ¹⁰ať se jim oči zatmějí, aby neviděli, a jejich šije ať je navždy sehnutá.““

Sk 10 „¹ V Cesareji žil nějaký muž jménem Kornélius, důstojník pluku zvaného Italský. ² Byl to člověk zbožný, s celou svou rodinou věřil v jediného Boha, byl velmi štedrý vůči židovskému lidu a pravidelně se modlil k Bohu. ³ Ten měl kolem třetí hodiny odpoledne vidění, v němž jasně spatřil Božího anděla, jak k němu vychází a volá na něj: „Kornéliu!“ ⁴ Pohlédl na něj a pln bázně řekl: „Co si přeješ, Pane?“ Anděl odpověděl: „Bůh přijal tvé modlitby a almužny a pamatuje na tebe. ⁵ Vyprav hned posly do Joppe, ať sem přivedou Šimona, zvaného Petr. ⁶ Bydlí u Šimona koželuha, který má dům u moře.“

⁷ Když odešel ten anděl, zavolal si Kornélius ze svých lidí dva sluhy a jednoho zbožného vojáka ze své stráže, ⁸ všechno jim vypravoval a pak je vyslal do Joppe. ⁹ Druhého dne, právě když se blížili k městu, vyšel Petr za polehne na rovnou střechu domu, aby se modlil. ¹⁰ Pak dostal hlad a chtěl se najíst. Zatímco mu připravovali jídlo, upadl do vytržení a myslil:

¹¹ Vidí, jak se z otevřeného nebe cosi snáší; podobalo se to velké plachtě, kterou spouštějí za čtyři cípy k zemi. ¹² Byly v ní všechny druhy živočichů: čtvernožci, plazi i ptáci. ¹³ Tu k němu zazněl hlas: „Vstaň, Petře, zabíjej a jez!“ ¹⁴ Petr odpověděl: „To ne, Pane! Ještě nikdy jsem nejedl nic, co poskvrňuje a znečišťuje.“ ¹⁵ Ale hlas se ozval znovu: „Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté.“ ¹⁶ To se opakovalo třikrát a za to všechno bylo vyneseno vzhůru do nebe.

¹⁷ Zatímco Petr úporně přemýšlel, co to jeho vidění může znamenat, podařilo se Kornéliovým poslům nalézt Šimonův dům. Zastavili se před vraty, ¹⁸ zavolali a ptali se, zda tu bydlí Šimon, kterému říkají Petr. ¹⁹ A Petr stále ještě přemýšlel o svém vidění, když mu Duch řekl: „Jsou tu tři muži a hledají tě; ²⁰ sejdí hned dolů a bez rozpaků s nimi jdi, neboť já jsem je poslal.“ ²¹ Petr tedy sešel dolů k těm mužům a řekl: „Já jsem ten, kterého hledáte. Proč jste za mnou přišli?“ ²² Oni odpověděli: „Posílá nás setník Kornélius, muž spravedlivý, který věří v jediného Boha a má dobrou pověst u všeho židovského lidu. Zjevil se mu anděl a rozkázal mu, aby tě pozval do svého domu a vyslechl, co mu máš říci.“ ²³ Petr je zavedl dovnitř a nechal je u sebe přes noc. Hned druhého dne se s nimi Petr vydal na cestu a ještě několik bratří z Joppe ho doprovázelo. ²⁴ Nazíří přišli do Cesareje. Kornélius je očekával a spolu s ním jeho příbuzní a nejbližší přátelé.

²⁵ Když chtěl Petr vejít, vyšel mu Kornélius vstříc, padl na kolena a poklonil se mu. ²⁶ Ale Petr jej přinutil vstát a řekl: „Vstaň, vždyť i já jsem jen člověk.“ ²⁷ Za rozhovoru vešli dovnitř a Petr shledal, že je tam shromážděno mnoho lidí.

²⁸ Promluvil k nim: „Dobře víte, že židům není dovoleno stýkat se s pohany a navštěvovat je. Mně však Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že stýk s ním poskvrňuje nebo znečišťuje. ²⁹ Proto jsem také bez váhání přišel, když jste pro mne poslali, a nyní se ptám, jaký jste k tomu měli důvod.“ ³⁰ Kornélius odpověděl: „Jsou to právě tři dny, co jsem se v tuto chvíli modlil ve svém domě odpolední modlitbu, a náhle stál přede mnou muž v zářícím rouchu“ ³¹ a řekl: „Kornéliu, Bůh vyslyšel tvou modlitbu a ví o tvých dobrých skutcích. ³² Vyprav posly do Joppe a povolj odtud Šimona, kterému říkají Petr. Bydlí v domě koželuha Šimona u moře.“ ³³ Hned jsem tedy pro tebe poslal a ty jsi ochotně přišel. Nyní jsme tu všichni shromážděni před Bohem a chceme slyšet vše, co ti Pán uložil.“ ³⁴ A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestrání, ³⁵ ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé. ³⁶ To je ta zvěst, kterou Bůh poslal synům izraelským, když vyhlásil pokoj v Ježíši Kristu. On je Pánem všech. ³⁷ Dobře víte, co se dalo po celém Jidsku: Začalo to v Galileji po křtu, který kázal Jan. ³⁸ Bůh obdaril Ježíše z Nazareta Duchem svatým a mocí, Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblův, neboť Bůh byl s ním. ³⁹ A my jsme svědky všeho, co činil v zemi jidské i v Jeruzalémě. Ale oni ho pověsili na kříž a zabili. ⁴⁰ Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu zjevit se - ⁴¹ nikoli všemu lidu, nýbrž jen svědkům, které k tomu napřed vyvolil, totiž nám; my jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. ⁴² A uložil nám, abychom kázali lidu a dosvědčovali, že je to on, koho Bůh ustanovil za soudce živých i mrtvých. ⁴³ Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří.“ ⁴⁴ Ještě když Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. ⁴⁵ Bratři židovského původu, kteří přišli s Petrem, žasli, že i pohanům byl dán dar Ducha svatého. ⁴⁶ Vždyť je slyšeli mluvit ve vytržení mysli a velebit Boha. Tu Petr prohlásil: ⁴⁷ „Kdo může zabránit, aby byli vodou pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého jako my?“ ⁴⁸ A dal pokyn, aby byli pokřtěni ve jménu Ježíše Krista. Potom jej pozvali, aby u nich zůstal několik dní.

Sk 15:7-9 „⁷ Když došlo k velké rozepři, povstal Petr a promluvil k nim: „Dobře víte, bratři, že si mě Bůh hned na začátku mezi vámi vyvolil, aby ode mne pohané uslyšeli slovo evangelia a uvěřili. ⁸ A sám Bůh, jenž zná lidská srdce, se za ně postavil: Dal jim Ducha svatého tak jako nám ⁹ a neučinil žádného rozdílu mezi námi a jimi, protože jejich srdce očistil vírou.“

ÚT 12. prosince – Ušlechtilá oliva (Ř 11,11–24)

Ř 11:11-24 „¹¹ Chci tedy snad říci, že klopýtli tak, aby nadobro padli? Naprosto ne! Ale jejich selhání přineslo pohanům spásu, aby to vzbudilo žárlivost židů. ¹² Jestliže tedy jejich selháním svět získal a jejich úpadek obohatil pohany, co teprve, až se všichni obrátí? ¹³ Vám z pohanských národů říkám, že právě já, apoštol pohanů, vidím slávu své služby v tom, ¹⁴ abych vzbudil žárlivost svých pokrevních bratří a některé z nich přivedl ke spasení. ¹⁵ Jestliže jejich zavržení znamenalo smíření světa s Bohem, co jiného bude znamenat jejich přijetí než vzkříšení mrtvých! ¹⁶ Je-li první chléb zasvěcen, je svatý všechen chléb; je-li kořen svatý, jsou svaté i větve. ¹⁷ Jestliže však některé větve byly vyvoleny a ty, planá oliva, jsi byl naroubován na jejich místo a bereš sílu z kořene ušlechtilé olivy, ¹⁸ nevynášeš se nad ty větve! Začneš-li se

vyvášet, vzpomeň si, že ty neneseš kořen, nýbrž kořen nese tebe!¹⁹ Řekneš snad: Ty větve byly vylomeny, abych já byl naroubován.²⁰ Dobře. Byly vylomeny pro svou nevěru, ty však stojíš vírou. Nepovyšuj se, ale boj se!²¹ Jestliže Bůh neušetril přirozených větví, tím spíše neušetrí tebe!²² Považ dobrotu i přísnost Boží: přísnost k těm, kteří odpadli, avšak dobrotu Boží k tobě, budeš-li se jeho dobroty držet. Jinak i ty budeš vyřazen, ²³oni však, nesetrvávají-li v nevěře, budou naroubováni, neboť Bůh má moc naroubovat je znovu.²⁴ Jestliže tys byl vyřazen ze své plané olivy a proti přírodě naroubován na ušlechtilou olivu, tím spíše budou na svou vlastní olivu naroubováni ti, kteří k ní od přírody patří!“

ST 13. prosince – „Tak bude spasen celý Izrael“

Ř 11:25-27 JB „²⁵Nechci vás totiž, bratři, zůstat v nevědomosti o tom tajemství, abyste si nelibovali ve své moudrosti: část Izraele se zatvrdila až do doby, kdy vejde plný počet pohanů, ²⁶a tak bude spasen celý Izrael, jak je psáno: Ze Sionu přijde Osvoboditel, odstraní z Jakubova středu bezbožnosti. ²⁷A toto bude má smlouva s nimi, až odejmu jejich hříchy.“

ČT 14. prosince – Záchrana hříšníků (Ř 11,28–36)

Ř 11:28-36 „²⁸Pokud jde o evangelium, stali se Božími nepřáteli, ale vám to přineslo prospěch; pokud jde o vyvolení, zůstávají Bohu milí pro své otce. ²⁹Vždyť Boží dary a jeho povolání jsou neodvolatelná. ³⁰Jako vy jste kdysi Boha neposlouchali, nyní však jste došli slitování pro jejich neposlušnost, ³¹tak i oni nyní upadli v neposlušnost, aby také došli slitování, jakého se dostalo vám. ³²Bůh totiž všechny uzavřel pod neposlušnost, aby se nade všemi slitoval. ³³Jak nesmírná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti i vědění! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystopovatelné jeho cesty! ³⁴„Kdo poznal mysl Hospodínovu a kdo se stal jeho rádcem?“ ³⁵„Kdo mu něco dal, aby mu to on musel vrátit?“ ³⁶Vždyť z něho a skrze něho a pro něho je všechno! Jemu bud' sláva na věky. Amen.“

Mt 18:23-35 „²³S královstvím nebeským je to tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty od svých služebníků. ²⁴Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který byl dlužen mnoho tisíc hřiven. ²⁵Protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a nahradit ztrátu. ²⁶Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: 'Měj se mnou strpení a všechno ti vrátím!' ²⁷Pán se ustrnul na oním služebníkovi, propustil ho a dluh mu odpustil. ²⁸Sotva však ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spolumužníků, který mu byl dlužen sto denárů; chytil ho za krk a křičel: 'Zaplat' mi, co jsi dlužen!' ²⁹Jeho spolumužník mu padl k nohám a prosil ho: 'Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!' ³⁰On však nechtěl, ale šel a dal ho do vězení, dokud nezplatí dluh. ³¹Když jeho spolumužníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili; šli a oznámili svému pánu všechno, co se stalo. ³²Tu ho pán zavolal a řekl mu: 'Služebníku zlý, celý tvůj dluh jsem ti odpustil, když jsi mě prosil; ³³neměl ses také ty smilovat nad svým spolumužníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?' ³⁴A rozhněval se jeho pán a dal ho do vězení, dokud nezplatí celý dluh. ³⁵Tak bude jednat s vámi můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru.“

PÁ 15. prosince – Podněty k zamyšlení

„I když Izrael jako národ selhal, zachoval se z něj početný ostatek, který měl být zachráněn. V době Spasitelova příchodu žili zbožní muži a ženy, kteří s radostí přijali poselství Jana Křtitele. Pod jeho vlivem začali znovu zkoumat proctví o Mesiáši. V době svého vzniku se raná křesťanská církev skládala z těchto věrných Židů, kteří uznali, že Ježíš Nazaretský je Vykupitel, jehož příchod toužebně očekávali. Právě na tento ostatek Pavel poukazuje, když píše: ‚Je-li první chléb zasvěcen, je svatý všecken chléb; je-li kořen svatý, jsou svaté i větve‘ (Ř 11,16).“ (AA 376.377; PNL 215)

„Některí Židé, podobně jako kdysi Saul z Tarsu, velmi dobře znají Písmo. Ti pak budou s úžasnou mocí hlásat neměnnost Božího zákona. Bůh Izraele způsobí, že se to stane za našich dnů. Jeho ruka není krátká na spasení. Budou-li jeho služebníci ve víře usilovat o ty, kdo byli tak dlouho opomíjeni a s pohrdáním odmítáni, zjeví se Boží spasení.“ (AA 381; PNL 218)

„Bůh očekává, že až se hlásání evangelia bude chýlit k závěru, bude vykonáno zvláštní dílo pro ty skupiny lidí, které byly až dosud zanedbávány. Pak budou Boží poslové věnovat pozornost především Židům, kteří se nacházejí ve všech částech světa. Až židovský národ pochopí, že Starý a Nový zákon tvoří jeden nedílný celek a objasňují Boží věčný záměr, mnozí jeho příslušníci budou mít dojem, že jim vzešel nový den stvoření a že nastalo vzkříšení jejich duší. Až si uvědomí, jak jednoznačně byl Kristus, vylíčený v evangeliích, představen již na stránkách Starého zákona a jak jasně Nový zákon vysvětluje Starý, schopnosti, které v nich dřímají, se probudí a uznají, že Kristus je Spasitel světa. Mnozí ho vírou přijmou za svého Vykupitele.“ (AA 381; PNL 217.218)

Otázky k rozhovoru

1. Židé, kteří přijmou Krista, mohou světu pomoci lépe pochopit krásu Božího zákona, zvláště soboty. Uvažujte společně, v čem můžeme být jako křesťané obohaceni právě pohledem a pochopením našich židovských „předchůdců ve víře“.

2. V čem máme jako adventisté přednost a výhodu ve snaze představit Židům evangelium? Žijí příslušníci tohoto národa i ve vašem okolí? Co můžete jako sborové společenství nebo jednotlivci udělat pro to, abyste jim usnadnili cestu k setkání s Mesiášem?

3. Čemu se můžeme naučit z jednání Izraele? V čem jsou naše dnešní chyby podobné jejich a proč se některé stále opakují? Jak se můžeme podobným chybám vyhnout?

